

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 327/2017-14

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 18. mája 2017 v senáte zloženom z predsedu Ladislava Orosza (sudca spravodajca), zo sudkyne Ľudmily Gajdošíkovej a sudcu Lajosa Mészároša predbežne prerokoval sťažnosť [REDACTED], zastúpeného Advokátskou kanceláriou FUTEJ & Partners, s. r. o., Radlinského 2, Bratislava, v mene ktorej koná advokát JUDr. Daniel Futej, CSc., ktorou namieta porušenie základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1 Cdo 142/2016 z 30. marca 2017 a rozsudkom Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 9 Co 642/2014 z 22. januára 2015, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDACTED] o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 3. mája 2017 doručená sťažnosť [REDACTED] (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného Advokátskou kanceláriou FUTEJ & Partners, s. r. o., Radlinského 2, Bratislava, v mene ktorej koná advokát JUDr. Daniel Futej, CSc., ktorou namieta porušenie

základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 1 Cdo 142/2016 z 30. marca 2017 (ďalej len „napadnuté uznesenie“) a rozsudkom Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 9 Co 642/2014 z 22. januára 2015 (ďalej len „napadnutý rozsudok“).

Zo sťažnosti a z príloh k nej priložených vyplýva, že sťažovateľ sa v konaní pred Okresným súdom Bratislava I (ďalej len „okresný súd“) proti žalovanej Slovenskej republike, zastúpenej Národnou bankou Slovenska (ďalej aj „NBS“), domáhal náhrady škody podľa zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci“). Okresný súd rozsudkom sp. zn. 21 C 221/2011 z 8. apríla 2014 (ďalej len „rozsudok z 8. apríla 2014“) žalobu sťažovateľa zamietol. Proti rozsudku okresného súdu z 8. apríla 2014 podal sťažovateľ odvolanie, o ktorom rozhodol krajský súd napadnutým rozsudkom tak, že rozsudok okresného súdu z 8. apríla 2014 potvrdil ako vecne správny. Proti napadnutému rozsudku krajského súdu podal sťažovateľ dovolanie, o ktorom rozhodol najvyšší súd napadnutým uznesením tak, že ho odmietol.

K skutkovým a právnym okolnostiam právnej veci, ktorá bola predmetom rozhodovania v konaniach pred okresným súdom a krajským súdom, sťažovateľ uvádza, že ako člen vložil do družstva [REDAKOVANÉ] (ďalej len „družstvo“), peňažné prostriedky, ktoré družstvo zhodnocovalo v zmysle zákona č. 566/2001 Z. z. o cenných papieroch a investičných službách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o cenných papieroch“). Družstvo túto činnosť malo vykonávať na základe verejnej ponuky majetkových hodnôt podľa § 126 zákona o cenných papieroch, na základe zverejneného prospektu investície, ktorý schvaľuje Národná banka Slovenska. Prospekt investície bol schválený rozhodnutím Úradu pre finančný trh č. UFT-002/2002/SPI z 21. marca 2002 o schválení prospektu investície. Družstvo využívalo na zhodnocovanie peňažných prostriedkov členov a na

nadobudnutie majetkových hodnôt výhradne obchodníka s cennými papiermi [REDACTED] [REDACTED] (ďalej len „obchodník s cennými papiermi“), ktorý vykonával činnosť obchodníka s cennými papiermi podľa zákona o cenných papieroch na základe povolenia na poskytovanie investičných služieb vydaného NBS do 1. marca 2011, keď mu NBS odobrala povolenie na poskytovanie investičných služieb. Nadobúdanie majetkových hodnôt z peňažných prostriedkov zhromaždených na základe verejnej ponuky družstva a ich spracovanie v rámci prospektu investície upravovala zmluva o správe portfólia cenných papierov podľa zákona č. 600/1992 Zb. o cenných papieroch v znení neskorších predpisov a podľa zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník v znení neskorších predpisov, ktorú uzatvorili ako zmluvné strany družstvo a obchodník s cennými papiermi „a ktorá bola počas jej platnosti zmluvnými stranami menená a doplnená, naposledy v znení zmien a doplnení uskutočnených Zmluvou o riadení portfólia uzatvorenej dňa 2. 6. 2008“ (ďalej len „zmluva“).

Miera zhodnotenia peňažných prostriedkov vložených sťažovateľom do družstva mala byť v súlade s prospektom investície a na základe činnosti obchodníka s cennými papiermi podľa zmluvy 8 % p. a. Nad činnosťou družstva ako vyhlasovateľom verejnej ponuky majetkových hodnôt a nad činnosťou obchodníka s cennými papiermi vykonávala dohľad podľa zákona o cenných papieroch NBS, ktorej právomoci v oblasti dohľadu vyplývajú zo zákona Slovenskej národnej rady č. 566/1992 Zb. o Národnej banke Slovenska v znení neskorších predpisov. Okrem týchto právnych predpisov NBS vykonávala dohľad nad družstvom a obchodníkom s cennými papiermi aj podľa zákona č. 747/2004 Z. z. o dohľade nad finančným trhom a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Sťažovateľ sa v konaní pred okresným súdom a krajským súdom domáhal proti žalovanej (Slovenská republika, za ktorú koná NBS) náhrady škody vo výške 38 056,46 €, pričom tvrdil, že išlo o škodu, ktorá vznikla v príčinnej súvislosti s nesprávnym úradným postupom NBS pri výkone bankového dohľadu nad družstvom.

Sťažovateľ v konaní pred okresným súdom argumentoval, že peňažné prostriedky do družstva „vkladal výhradne a len z dôvodu, že sa spoľahol na to, že Družstvo a aj Obchodník s CP sú subjekty, nad ktorými je vykonávaný dohľad NBS a tak, že bude zabezpečené ich riadne fungovanie a tým budú nielen ochránené jeho peňažné prostriedky, ale aj budú zhodnotené v garantovanej výške...

V tejto súvislosti sťažovateľ poukazuje na skutočnosť, že nemal vedomosť o tom, že môže dôjsť ku škode na jeho investícii. Ako uvádzalo Družstvo, obchodník s CP mu počas trvania zmluvy predkladal vyúčtovania, ktoré nenasvedčovali neplnenie jeho záväzkov zo Zmluvy, s obsahom vyúčtovaní Družstvo ubezpečoval, že zhodnocovanie vkladov, ktoré Družstvu zverili členovia u Obchodníka s CP prebieha v dohodnutej výške. Takéto ubezpečenie vyplývalo okrem iného aj z toho, že si Obchodník s CP vyúčtoval za činnosť podľa zmluvy odmenu vo výške zhodnotenia portfólia Družstva Obchodníkom s CP nad zmluvne dohodnuté 8 %-né zvýšenie hodnoty portfólia Družstva podľa zmluvy.

V dôsledku... konania subjektu finančného trhu – Obchodníka s CP... tak vznikla Sťažovateľovi škoda, ktorá predstavuje sumu, o ktorú sa zmenšil majetok Sťažovateľa, pretože túto sumu mu Družstvo nevrátilo a ani nevráti, a ktorú Sťažovateľ v predmetnom konaní preukázal predloženými dôkazmi.“.

Podľa sťažovateľa je napadnutý rozsudok krajského súdu založený na skutkových a právnych záveroch, ktoré sú arbitrárne, keďže v ňom nebol „... rešpektovaný ústavný príkaz minimalizovať formalistický výklad práva... NBS mala vedomosť o verejne známych skutočnostiach, že činnosťou Obchodníka s CP a Družstva vzniká bezprostredne hroziace nebezpečenstvo vzniku škody, no napriek tomu však nekonala tak, aby včas vykonala preventívne opatrenia na predchádzanie vzniku tejto škody. NBS mala prístup k všetkým informáciám v dôsledku informačnej povinnosti Družstva ako vyhlasovateľa verejnej ponuky majetkových hodnôt a to vrátane aktuálneho stavu hospodárenia Družstva. NBS vo svojom vyjadrení sama uviedla a potvrdila, že vykonávala dohľad nad dodržiavaním povinností Družstva, kontrolovala zverejnenie schváleného prospektu investície pred začatím verejnej ponuky, aktuálnosť prospektu investície počas lehoty trvania verejnej ponuky, plnenie informačných povinností vyhlasovateľa verejnej ponuky majetkových hodnôt, splnenie povinnosti predložiť NBS pred zverejnením na posúdenie oznámenia

o verejnej ponuke majetkových hodnôt, ako aj dodržiavanie ustanovenia § 126 ods. 5 Zákona o CP... Krajský súd odvodzuje limitovaný dohľad NBS od § 129 ods. 3 Zákona o CP, ktorý bol doplnený do Zákona o CP s účinnosťou až od 1. 6. 2010. V tejto súvislosti je nevyhnutné uviesť, že uvedené ustanovenie obsahuje povinnosti vyhlasovateľa verejnej ponuky majetkových hodnôt dodržiavať schválený prospekt investície. Z tohto znenia však nemožno vyvodiť jednoznačný záver o tom, že pred jeho doplnením NBS vykonávala dohľad iba v limitovanom rozsahu. Povinnosťou NBS podľa § 137 ods. 2 Zákona o CP je a bolo zisťovanie a vyhodnocovanie informácií a podkladov o skutočnostiach, ktoré sa týkajú dohliadaných subjektov aj ich činnosti, pričom podľa § 135 ods. 1 Zákona o CP (ktorý platí v tomto znení už od 1. 5. 2007), Družstvo ako vyhlasovateľ verejnej ponuky majetkových hodnôt, ako aj Obchodník s CP patrili a patria k povinne dohliadaným subjektom zo strany NBS. Podľa § 135 ods. 2 Zákona o CP mala NBS zisťovať (čo v prípade Družstva ani Obchodníka s CP neurobila) všetky informácie a podklady o dodržiavaní resp. nedodržiavaní povolení na činnosť vydaných NBS Družstvu a Obchodníkovi s CP. Zákonný dohľad zo strany NBS bol dokonca upravený tak široko, že NBS má zisťovať informácie a podklady aj o iných rizikách, ako tých vyplývajúcich z povolenia na činnosť vrátane rizík, ktorým sú, resp. mohli byť vystavené dohliadané subjekty a v rámci nich aj Družstvo činnosťou Obchodníka s CP, vrátane rizík, ktoré mohli viesť k ohrozeniu záujmov klientov dohliadaných subjektov. Ak NBS mala informácie o celkovej činnosti Družstva, nemohla vykonávať a ani nevykonávala dohľad v limitovanom rozsahu.“.

Všeobecné sudy podľa názoru sťažovateľa taktiež pri svojom rozhodovaní nezohľadnili „správu správcu konkurznej podstaty úpadcu - Družstva o stave konkurzu a jeho výpoveď v konaní sp. zn. 7C 206/2011...“.

Podmienkou vzniku zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom podľa § 9 zákona o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci nie je podľa názoru sťažovateľa, „aby poškodený preukázal bezúspešnosť vydania pohľadávky v konkurznom konaní, pretože Zákon o zodpovednosti za škodu nedefinuje uvedenú podmienku ako jednu z jej (osobitných) predpokladov. Zákon o zodpovednosti za škodu, o ktorý Sťažovateľ opieral svoju žalobu, neustanovuje, nevyžaduje a dokonca ani

nepripúšťa žiadne predchádzajúce vysporiadanie súkromnoprávnych vzťahov, ale naopak, pripúšťa regresnú náhradu. Pokiaľ by sa pripustil názor, že prebiehajúce konkurzné konanie vylučuje podanie občianskoprávnej, či inej žaloby o náhradu škody, potom by zákon o konkurze a reštrukturalizácii fakticky suspendoval občiansky zákonník. Zákon o zodpovednosti za škodu, ako i trestný zákon, a to až do doby právoplatného skončenia konkurzného konania. Súčasne by to znamenalo, že občianskoprávna zodpovednosť, zodpovednosť štátu či trestnoprávna zodpovednosť je subsidiárna voči zodpovednosti úpadcu podľa zákona o konkurze.“.

Sťažovateľ prostredníctvom dovolania adresovaného najvyššiemu súdu namietal porušenie práva na spravodlivý proces. Napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu podľa jeho názoru nevychádza z objektívneho a komplexného posúdenia rozhodujúcich skutočností a je založené na nesprávnych skutkových a právnych zisteniach. Podľa sťažovateľa je namieste úvaha, že najvyšší súd „... *namietaným uznesením vybočil z ústavných medzí rozhodovania príslušného orgánu ochrany práv. Svojím rozhodnutím Najvyšší súd de facto odmietol právo Sťažovateľa na súdnu ochranu... Sťažovateľ je toho názoru, že Najvyšší súd sa dostatočne nevysporiadal s tým, čo je možné za procesnú vadu v zmysle platnej právnej úpravy považovať. Z daného odôvodnenia rovnako nie je zrejme akých úvah sa Najvyšší súd pri odmietnutí ním podaného dovolania pridržiaval.“.*

Sťažovateľ na základe uvedených skutočností navrhuje, aby ústavný súd nálezom rozhodol tak, že vysloví porušenie jeho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým rozsudkom krajského súdu, ako aj napadnutým uznesením najvyššieho súdu, napadnuté rozhodnutia zruší a vec vráti krajskému súdu na ďalšie konanie a rozhodnutie. Sťažovateľ sa zároveň domáha úhrady trov konania pred ústavným súdom.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd,

alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Sťažovateľ namieta porušenie základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým rozsudkom krajského súdu a napadnutým uznesením najvyššieho súdu.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom.

Ústavný súd v súlade so svojou ustálenou judikatúrou konštatuje, že obsahom základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru sú obdobné

záruky, že vec bude spravodlivo prerokovaná nezávislým a nestranným súdom postupom ustanoveným zákonom. Z uvedeného dôvodu neexistuje medzi nimi podstatná odlišnosť (II. ÚS 27/07), a preto ich namietané porušenie možno posudzovať spoločne.

II.1 K namietanému porušeniu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým uznesením najvyššieho súdu

Ústavný súd sa pri predbežnom prerokovaní sťažnosti sústredil na posúdenie, či ju nemožno považovať za zjavne neopodstatnenú tak, ako to vyplýva z dikcie § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde. V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú sťažnosť ide vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú preto možno považovať sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistí žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, realnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03, IV. ÚS 136/05, III. ÚS 198/07).

Ústavný súd ešte pred posudzovaním opodstatnenosti sťažnosti považoval za žiaduce poukázať na svoju ustálenú judikatúru, v ktorej opakovane zdôrazňuje, že nie je súčasťou systému všeobecných súdov, ale podľa čl. 124 ústavy je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Z ústavného postavenia ústavného súdu teda vyplýva, že vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov nie je alternatívnou ani mimoriadnou opravnou inštitúciou (m. m. II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96), a preto nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu vo veci samej, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecným súdom bol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti

účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Do sféry pôsobnosti všeobecných súdov môže ústavný súd zasiahnuť len vtedy, ak by ich konanie alebo rozhodovanie bolo zjavne nedôvodné alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by malo za následok porušenie niektorého základného práva alebo slobody (m. m. I. ÚS 13/00, I. ÚS 139/02, III. ÚS 180/02 atd.). O arbitrárnosti (svojevôli) pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natoľko odchyľil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (m. m. I. ÚS 115/02, I. ÚS 12/05, I. ÚS 352/06).

Napadnutým uznesením najvyšší súd dovolanie proti napadnutému rozsudku krajského súdu odmietol v súlade s § 447 písm. c) Civilného sporového poriadku ako smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné.

Podľa názoru sťažovateľa napadnuté uznesenie najvyššieho súdu nerešpektuje ústavný príkaz minimalizovať formalistický výklad práva vo vzťahu k rozhodujúcim skutkovým a právnym okolnostiam ich prípadu, vybočuje z ústavných medzí rozhodovania príslušného orgánu ochrany práva a znamená vlastne odmietnutie práva sťažovateľa na súdnu ochranu. Okrem toho napadnuté uznesenie nie je podľa sťažovateľa dostatočným spôsobom odôvodnené, keďže nie je z neho zrejmé, čo možno považovať za procesnú vadu v zmysle platnej právnej úpravy.

Naopak, ústavný súd zastáva názor, že právne závery najvyššieho súdu vyslovené v napadnutom uznesení vo vzťahu k posúdeniu (ne)prípustnosti dovolania zodpovedajú dlhoročnej konštantnej judikatúre dovolacieho súdu, sú racionálne a presvedčivo vyargumentované. Argumentácia najvyššieho súdu nejaví známky arbitrárnosti či zjavnej neodôvodnenosti, a preto je z ústavného hľadiska akceptovateľná a udržateľná. Skutočnosť, že sťažovateľ má na vec odlišný názor, sama osebe bez ďalšieho nezakladá porušenie ním označených práv.

Prípustnosť dovolania smerujúceho proti napadnutému rozsudku krajského súdu najvyšší súd posúdil podľa právnej úpravy platnej a účinnej do 30. júna 2016, teda podľa príslušných ustanovení Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“). Najvyšší súd vychádza zo správnej (a sťažovateľom nespochybnenej) premisy, podľa ktorej v posudzovanej veci možno prípustnosť dovolania vyvodiť len z ustanovenia § 237 ods. 1 OSP, keďže dovolanie smerovalo proti potvrdzujúcemu napadnutému rozsudku krajského súdu a nešlo o žiaden z prípadov uvedených v ustanovení § 238 ods. 2 a 3 OSP. Rovnako je nepochybné, že dovolanie, ktorého prípustnosť sa opiera o § 237 ods. 1 OSP, možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vadám uvedeným v § 237 ods. 1 OSP [§ 241 ods. 2 písm. a) OSP].

Sťažovateľ síce svoju argumentáciu o prípustnosti dovolania zakladal na § 237 ods. 1 písm. f) OSP (účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom), avšak dovolanie neodôvodnil uvedením konkrétnych skutočností, z ktorých by odňatie možnosti konať pred súdom vyplývalo [teda v zmysle § 241 ods. 2 písm. a) OSP], pretože v skutočnosti namietal podľa neho nesprávne skutkové a právne závery okresného súdu a krajského súdu vychádzajúce z vykonaného neúplného dokazovania, teda dôvody subsumovateľné pod ustanovenia § 241 ods. 2 písm. b) a c) OSP. Tieto dovolacie dôvody však možno právne relevantným spôsobom uplatňovať iba v prípade dovolania, ktorého prípustnosť sa zakladá na ustanoveniach § 238, resp. § 239 OSP.

Z uvedeného rámca režimu prípustnosti dovolania, ako aj vzájomného vzťahu medzi prípustnosťou dovolania a uplatniteľnými dovolaciami dôvodmi možno uzavrieť, že dovolanie sťažovateľa sa javilo už na prvý pohľad ako jednoznačne neprípustné, a tak ho v konečnom dôsledku najvyšší súd napokon aj posúdil (obdobne v právne a skutkovo totožnej veci rozhodol ústavný súd uznesením sp. zn. II. ÚS 6/2017).

Napadnuté uznesenie najvyššieho súdu nemožno podľa názoru ústavného súdu považovať za formalistické, keďže námietkou nesprávneho skutkového a právneho posúdenia rozhodujúcich skutočností sa vzhľadom na existujúcu právnu úpravu dovolacieho konania najvyšší súd nemal právo zapodievať. Práve naopak, z medzí svojej právomoci by

dovolací súd vybočil vtedy, keby sa zaoberal správnosťou skutkových a právnych záverov nižších súdov.

Vzhľadom na skutočnosť, že najvyšší súd medze prípustnosti dovolania, ako aj medze vlastnej prieskumnej právomoci zdôvodnil v dostatočnej, výstižnej a presvedčivej podobe, ústavný súd pri predbežnom prerokovaní dospel k záveru, že medzi napadnutým uznesením najvyššieho súdu a obsahom základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ktorých vyslovenia porušenia sa sťažovateľ domáha, neexistuje taká príčinná súvislosť, na základe ktorej by po prípadnom prijatí relevantnej časti sťažnosti na ďalšie konanie reálne mohol dospieť k záveru o ich porušení. Ústavný súd preto túto časť sťažnosti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

II.2 K namietanému porušeniu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým rozsudkom krajského súdu

Podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť nie je prípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv alebo slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov.

Podľa § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde sťažnosť možno podať v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu. Táto lehota sa pri opatrení alebo inom zásahu počíta odo dňa, keď sa sťažovateľ mohol o opatrení alebo inom zásahu dozvedieť.

Hoci ústavnému súdu nie je známe, kedy presne nadobudol právoplatnosť rozsudok krajského súdu sp. zn. 9 Co 642/2014 z 22. januára 2015, dá sa s istotou usúdiť, že k tomu muselo dôjsť ešte v roku 2015. Vyplýva to celkom nepochybné zo skutočnosti, že dovolanie sťažovateľa proti právoplatnému rozsudku krajského súdu sp. zn. 9 Co 642/2014 z 22. januára 2015 bolo podané 1. apríla 2015. Sťažnosť adresovaná ústavnému súdu bola

odovzdaná na poštovú prepravu 27. apríla 2017, t. j. zjavne po uplynutí lehoty ustanovenej v § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde, čo zakladá dôvod na jej odmietnutie ako oneskorene podanej.

Zo sťažnosti zjavne vyplýva, že sťažovateľ začiatok plynutia zákonnej dvojmesačnej lehoty podľa § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde odvodzoval odo dňa, kedy bolo napadnuté uznesenie najvyššieho súdu doručené právnomu zástupcovi (19. apríla 2017). Sťažovateľ zrejme vychádzal z v zásade ustálenej judikatúry ústavného súdu, podľa ktorej sa lehota na prípadné podanie sťažnosti po rozhodnutí o dovolaní považuje za zachovanú aj vo vzťahu k predchádzajúcemu právoplatnému rozhodnutiu, ale s výnimkou prípadov, keď to konkrétne okolnosti posudzovanej veci zjavne vylučujú (m. m. I. ÚS 184/09, I. ÚS 237/09, I. ÚS 239/09, IV. ÚS 49/2010, IV. ÚS 453/2010). K okolnostiam, ktoré zjavne vylučujú aplikáciu uvedeného právneho názoru, patria predovšetkým také, pri ktorých sťažovateľ v zmysle platnej právnej úpravy nedisponuje oprávnením podať dovolanie proti právoplatnému rozhodnutiu orgánu verejnej moci, ktorým podľa jeho tvrdenia mali byť porušené jeho základné práva alebo slobody, t. j. ak je dovolanie v konkrétnom prípade zjavne neprípustné. V takýchto prípadoch lehota podľa § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde začne plynúť odo dňa nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia, ktoré predchádzalo podaniu neprípustného dovolania (IV. ÚS 553/2012).

Aplikujúc uvedené právne názory na vec sťažovateľa, možno podľa názoru ústavného súdu konštatovať, že jeho dovolanie bolo vzhľadom na konštrukciu jeho argumentácie zjavne (už na prvý pohľad) neprípustné. V takomto prípade nemožno dovolanie (z materiálneho hľadiska) považovať za účinný mimoriadny opravný prostriedok v zmysle § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde, a preto na vec sťažovateľa nie je aplikovateľná judikatúra ústavného súdu o začatí plynutia lehoty na podanie sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy až po rozhodnutí dovolacieho súdu.

Vzhľadom na uvedené ústavný súd sťažnosť v časti smerujúcej proti napadnutému rozsudku krajského súdu odmietol ako oneskorene podanú podľa § 25 ods. 2 v spojení s § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde.

Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti ako celku bolo bez právneho dôvodu, aby sa ústavný súd zaoberal ďalšími návrhmi uplatnenými v sťažnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 18. mája 2017